

September 2008

Folklivsarkivet, Lunds universitet

LUNDS
UNIVERSITET

LUF 226 Känsel

Stickig

Skrovlig

Kallt

Att känna på olika ytor, ting och varelser

Blöt, fast, fuktig, glatt, hal, het, hård, kall, kladdig, kletig, klibbig, kylig, len, ljummen, lös, mjuk, skrovlig, skön, slät, stickande, sträv, sval, torr, varm, vass, våt, värkande

Berätta om vad du har för erfarenheter och minnen av att känna på ytor, ting och andra varelser. Det kan vara minnet av strukturen i ett material eller ett redskap som du använder eller har använt i yrkeslivet, på fritiden eller i hemmet. Det kan vara av att känna på varma eller kalla ting. Det kan vara hur det känns att klappa på ett husdjurs päls eller ta i ett vilt djur. Det kan vara hur det känns att ta någon i hand eller att krama någon. Försök beskriva hur olika material och strukturer känns liksom hur det känns att beröra olika djur och människor!

Att känna av fenomen kopplat till känseln

Aj, vad det gjorde ont när jag brände mig på spisplattan! Kaninens päls känns mjuk! Tungan känns sträv! Golvet kändes ojämnt att gå på! Jag kände den ljumma vinden mot ansiktet!

Använder du dig av känseln i ditt vardags- eller yrkesliv? På vilka sätt? I vilka sammanhang är känseln betydelsefull? Berätta om vad du har för erfarenheter av att känna av fenomen kopplat till känseln, i olika sammanhang! Det kan vara att känna vädrets makter, till exempel solens värme mot huden eller vinden i håret, en insekt som sitter på armen, att gå barfota, att ha på sig något bekvämt eller obekvämt, hur det känns när någon tar på dig eller om du bränner dig på en spisplatta. Berätta om känslan av något som gör direkt ont eller skönt i eller på kroppen.

Torr

Mjuk

Hård

Varför känns det som det gör?

Fingrarna domnade bort av kylan! Skiftnyckeln var hård att hålla i när jag skulle dra åt muttern! Degen kändes kletig mellan fingrarna! Ylletröjan kändes stickig mot kroppen!

Ge exempel på någon känsloförnimmelse du upplever som särskilt behaglig respektive obehaglig! Varför är det så? Är den fysiska upplevelsen (mjukt, hårt, vasst etc) kopplad också till andra sinnen? Hur hänger känseln samman med syn, hörsel, smak och lukt? Finns det saker du inte känt på eller känt av på länge? Vad är det som avgör att vissa saker känns som de gör förutom den omedelbart fysiska upplevelsen? Smärta är till exempel något man kan tvinga sig att uthärda under vissa omständigheter. Känsel kan vara kopplat till det personliga och subjektiva eller beskrivas mer neutralt och objektivt.